

■ Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

Αὐγὴ ἡμέρας μυστικῆς*

«Ὁ ἴδιος ὁ θάνατος γίνεται ζωὴ θριαμβεύουσα»

Τὸν Αὐγουστο ἡ Ἐκκλησία εορτάζει τὸ τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς τῆς Παναγίας, τὸν θάνατό Της, γνωστὸ ὡς Κοίμησις, μιὰ λέξις ὅπου τὸ ὄνειρο, ἡ μακαριότητα, ἡ εἰρήνη, ἡ ἡρεμία καὶ ἡ χαρὰ ἐνώνονται...

Ὁ θάνατός Της ἀναλύεται καλύτερα μέσα ἀπὸ τὴν Εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως, ποὺ εἶναι τοποθετημένη στὸ κέντρο τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὡς κέντρο ὅλου τοῦ εορτασμοῦ. Ἡ Θεοτόκος νεκρὴ βρίσκεται στὸ νεκροκρέβατό Της. Οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ εἶναι συναγμένοι γύρω Της, καὶ ἀπὸ πάνω Της στέκεται ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, κρατώντας στὰ χέρια τὴν Μητέρα Του, ἡ ὁποία εἶναι ζωντανὴ καὶ αἰώνια ἐνωμένη μαζί Του.

Ἐδῶ βλέπουμε τὸν θάνατο καὶ ὅ,τι ἔχει ἤδη περάσει σ' αὐτὸ τὸ συγκεκριμένο θάνατο: ὄχι ρήξις, ἀλλὰ ἔνωση. Ὅχι λύπη, ἀλλὰ χαρὰ. Καὶ σ' ἓνα βαθύτερο ἐπίπεδο, ὄχι θάνατος, ἀλλὰ ζωὴ. «Ἐν τῇ γεννήσει Σου σύλληψις ἄσπορος, ἐν τῇ κοιμήσει Σου νέκρωσις ἄφθορος», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία, βλέποντας αὐτὴ τὴν Εἰκόνα. «Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες Θεοτόκε...».

Τὰ λόγια μιᾶς βαθύτατης καὶ πολὺ ὁμορφῆς προσευχῆς ποὺ ἀπευθύνεται στὴν Παναγία ἔρχονται τώρα στὸ νοῦ μας: «**Χ**αῖρε ἀυγὴ μυστικῆς ἡμέρας!» (Ακάθιστος Ὑμνος). **Τ**ὸ φῶς ποὺ ξεχύνεται ἀπὸ τὴν Κοίμηση προέρχεται ἀκριβῶς ἀπ’ αὐτὴ τὴν ἄδυτη, μυστικὴ Ἡμέρα. Παρατηρώντας αὐτὸν τὸν θάνατο, καὶ στεκόμενοι δίπλα σ’ αὐτὸ τὸ νεκροκρέβατο, καταλαβαίνουμε, ὅτι ὁ θάνατος δὲν ἰσχύει πλέον, ὅτι ἡ διαδικασία τοῦ θανάτου ἐνὸς ἀνθρώπου ἔχει γίνεи τώρα μιὰ πράξη ζωῆς, μιὰ εἴσοδος σὲ μιὰ εὐρύτερη ζωὴ, ὅπου βασιλεύει ἡ Ζωή. **Α**ὐτὴ ποὺ δόθηκε ἐντελῶς στὸν Χριστό, ποὺ Τὸν ἀγάπησε ἕως τέλους· συναντιέται μ’ Αὐτὸν σ’ ἐκεῖνες τὶς φωτεινὲς πύλες τοῦ θανάτου, καὶ ἐκεῖ ὁ θάνατος μεταστρέφεται ἀμέσως σὲ χαρμόσυνη συνάντηση – ἡ ζωὴ θριαμβεύει, ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγάπη κυριαρχοῦν πάνω στὰ πάντα.

Γιὰ αἰῶνες ἡ Ἐκκλησία στοχάστηκε καὶ ἐμπνεύστηκε ἀπὸ τὸν θάνατο Αὐτῆς ποὺ ὑπῆρξε Μητέρα τοῦ Χριστοῦ· ποὺ ἔδωσε ζωὴ στὸν Σωτῆρα καὶ Κύριό μας· ποὺ Τοῦ δόθηκε ὀλοκληρωτικὰ μέχρι τέλους καὶ στάθηκε δίπλα Του στὸν Σταυρό. **Κ**αὶ παρατηρώντας ἡ Ἐκκλησία τὸν θάνατό Της, ἀνακάλυψε καὶ βίωσε τὸν θάνατο, ὅχι ὡς φόβο, τρόμο, τέλος, ἀλλ’ ὡς ἀστραποβόλα καὶ αὐθεντικὴ Ἀναστάσιμη χαρὰ. «**Π**οίους πνευματικοῖς ἄσμασιν, ἀνυμνήσωμέν Σε, Παναγία; **Δ**ιὰ γὰρ τῆς ἀθανάτου Κοιμήσεώς Σου ἠγίασας τὰ σύμπαντα...». **Ἐ**δῶ, σ’ ἓναν ἀπὸ τοὺς πρώτους ὕμνους τῆς Ἑορτῆς, βρίσκουμε ἀμέσως νὰ ἐκφράζεται ἡ βαθιὰ οὐσία τῆς χαρᾶς Της: «**Ν**έκρωσις ἄφθορος», ἀθάνατη κοίμηση. **Π**οιό εἶναι ὅμως τὸ νόημα αὐτῆς τῆς ἀντιφατικῆς καὶ φανερὰ παράλογης συνυπάρξεως αὐτῶν τῶν λέξεων;

Στὴν Κοίμηση μᾶς ἀποκαλύπτεται ὅλο τὸ χαρμόσυνο μυστήριο αὐτοῦ τοῦ θανάτου καὶ γίνεται χαρὰ μας, ἐπειδὴ ἡ Παρθένος Μαρία εἶναι ἓνας ἀπὸ μᾶς. **Ἄ**ν ὁ θάνατος εἶναι ὁ τρόμος καὶ ἡ θλίψη τοῦ χωρισμοῦ, ἡ κάθοδος στὴν τρομερὴ μοναξιὰ καὶ τὸ σκοτάδι, τότε τίποτ’ ἀπ’ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι παρὸν στὸ θάνατο τῆς Παρθένου Μαρίας, ἀφοῦ ὁ θάνατός Της, ὅπως καὶ ὀλόκληρη ἡ ζωὴ τῆς, εἶναι μιὰ συνάντηση, ἀγάπη, συνεχῆς κίνηση πρὸς τὸ αἰῶνιο, ἄδυτο φῶς τῆς αἰωνιότητος καὶ μιὰ εἴσοδος σ’ αὐτό. «**Ἡ** τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον», λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ Ἀπόστολος τῆς Ἀγάπης (Α’ Ἰωάν. δ’ 18). **Γ**ι’ αὐτὸ δὲν ὑπάρχει φόβος στὴν ἀφθορὴ Κοίμηση τῆς Παρθένου Μαρίας. **Ἐ**δῶ ὁ θάνατος ἔχει καταληφθεῖ ἐκ τῶν ἐνδον, ἔχει ἐλευθερωθεῖ ἀπ’ ὅ,τι τὸν γεμίζει μὲ τρόμο καὶ ἀπελπισία. **Ὁ** ἴδιος ὁ θάνατος γίνεται ζωὴ θριαμβεύουσα. **Ὁ** θάνατος γίνεται «ἀυγὴ μυστικῆς ἡμέρας». **Ἐ**τσι στὴν Ἑορτὴ δὲν ὑπάρχει οὔτε

λύπη, ούτε νεκρώσιμα μοιρολόγια, ούτε στεναχώρια, αλλά μόνο φῶς καὶ ζωή.

Προσεγγίζοντας τὴν πόρτα τοῦ ἀναπόφευκτου θανάτου μας, εἶναι σὰν νὰ τὴν βρίσκουμε ὀρθάνοικτη, μὲ τὸ φῶς νὰ ξεχύνεται ἀπὸ τὴν νίκη ποὺ πλησιάζει ἀπὸ τὴν ἐρχόμενη ἐπικράτηση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Στὴν λάμψη αὐτοῦ τοῦ ἀσύγκριτου φωτὸς τῆς ἑορτῆς, στὶς αὐγουστιάτικες αὐτὲς μέρες, ὅταν ὁ φυσικὸς κόσμος φθάνει στὸ ἀποκορύφωμα τῆς ὀμορφιάς του καὶ γίνεται ὕμνος δοξολογίας καὶ ἐλπίδας καὶ σύμβολο ἑνὸς ἄλλου κόσμου, ἀκούγονται τὰ λόγια τῆς Κοιμήσεως, «τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν· ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν ὁ μήτραν οἰκήσας ἀειπάρθενον...». **Ὁ** θάνατος δὲν εἶναι πλέον θάνατος. **Ὁ** θάνατος ἀκτινοβολεῖ αἰωνιότητα καὶ ἀθανασία. **Ὁ** θάνατος δὲν εἶναι πλέον ρήξη, ἀλλὰ ἔνωση. **Δ**ὲν εἶναι λύπη, ἀλλὰ χαρά. **Δ**ὲν εἶναι ἧττα, ἀλλὰ νίκη.

Αὐτὰ εἶναι ὅσα ἐορτάζουμε τὴν ἡμέρα τῆς Κοιμήσεως τῆς Παναγίας Παρθένου, καθὼς τὰ προεικονίζουμε, τὰ προγευόμαστε καὶ τὰ ἀπολαμβάνουμε ἀπὸ τώρα, στὴν αὐγὴ τῆς μυστικῆς καὶ αἰώνιας Ἡμέρας.

(*) π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν, Ἡ Παναγία, ἐκδόσεις «Ἀκρίτας», Ἰούνιος 2003. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

